

Onderwerp

Koersdocument voor de Omgevingsvisie

Informatie

Datum	18 december 2019	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Frans van der Veen	☐ Financieel adviseur:
Zaaknummer	1601306	☐ Personeelsconsulent:
Portefeuillehouder	Wethouder Derks	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	Commissie Algemeen Bestuur	☒ Communicatieadviseur: Laura van Zon
		☐ Inkoopadviseur:
		☒ Afdeling: Ruimte en Sociaal
		☒ Naam medewerker: Ellen Folkerts, Tiny van Hoek, Christiaan Viersen, Iris Zwartkruis, Wiebe Oosterhof, Theo Vlaar, Geert van de Logt, Nathalie Fels, Saco van Veen, Mylotte Huisjes, Gerard Epping, Gerard Hommels, Miriam Mos
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

Begin 2019 is gestart met de voorbereiding van de omgevingsvisie. De omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving voor het hele grondgebied van de gemeente. Hoofddoel van de omgevingsvisie is het bereiken en in standhouden van een veilige, gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit.

Met bewoners en organisaties hebben we nagedacht over de toekomst van Midden-Drenthe. Via een breed participatieproces hebben we met elkaar gesproken over hoe de gemeente zich op de lange termijn kan en moet ontwikkelen.

De afgelopen periode is er op diverse manieren informatie opgehaald om zoveel mogelijk mensen de gelegenheid te geven om mee te denken. En om aan te geven wat men belangrijk vindt voor de toekomst van Midden-Drenthe of voor de directe eigen woon- en leefomgeving. Zo krijgen we samen een compleet beeld van wat er speelt in de gemeente en wat er op ons af komt.

Er zijn onder andere de volgende participatiemomenten geweest:

- stakeholdersbijeenkomst
- werkbijeenkomst Overleg Samenwerkende Ouderenbonden
- straatinterviews en online enquête
- Toekomstdag:
 - jongerendebat
 - informatiemarkt verdieping thema's
 - parallelsessies thema ondernemers en thema buitengebied

In het participatiedocument zijn de uitkomsten van de participatie samengevat. Dit document is met

het college, raad en betrokken partijen gedeeld. Het document is ook digitaal in te zien via de website van de gemeente. Nu er uitgebreid is opgehaald, kunnen we de resultaten gaan verwerken in een visie. Voordat we dit gaan doen hebben we nog een tussenstap gemaakt: het Koersdocument omgevingsvisie Midden-Drenthe. Het doel van het koersdocument is richting geven aan de op te stellen omgevingsvisie.

Voorstel

Toelichting voorstel

Vragen raadscommissie

Uit de brede participatie zijn vier thema's naar voren gekomen die onze samenleving belangrijk vindt: rust en natuur, gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Die thema's hebben we in het voorliggende koersdocument vertaald in onze stip op de horizon: een groen, gezond, leefbaar en duurzaam Midden-Drenthe! In het coalitieakkoord staat al aangegeven hoe we dat voor elkaar willen krijgen: met elkaar maken we het verschil.

Zoals hiervoor al aangegeven participeren onze inwoners, bedrijven en organisaties bij de totstandkoming van de omgevingsvisie. Ook willen we de raad nadrukkelijk meenemen in dit proces. Het koersdocument "Omgevingsvisie Midden-Drenthe" wordt daarom voor een opiniërende bespreking aan de raadscommissie voorgelegd.

De raadscommissie wordt uitgenodigd om te reageren aan de hand van de volgende vragen:

1. Er is al veel input ontvangen van inwoners, bedrijven en organisaties. Deze input hebben we verwoord in het participatiedocument. Komt deze input voldoende terug in het koersdocument?
2. Het hoofddoel van de omgevingsvisie is het bereiken en in standhouden van een veilige, gezonde fysieke en goede omgevingskwaliteit. Biedt het koersdocument voldoende aanknopingspunten om dit doel voor Midden-Drenthe uit te kunnen werken in de concept-omgevingsvisie?
3. Wat is de rol van de gemeente als het gaat om de ondersteuning van initiatieven en het aanjagen van (nieuwe) samenwerkingen die gericht zijn op het bereiken van het hoofddoel?
4. Spreekt de voorgenomen opzet van de omgevingsvisie aan (een visie in thema's voor het hele grondgebied en een visie voor deelgebieden)?
5. Wat wil de raadscommissie het college meegeven? En wat mag volgens de raadscommissie niet ontbreken in de concept-omgevingsvisie?
6. Het koersdocument sluit af met een aantal dilemma's die nog verdere uitwerking vragen. Wij stellen voor om deze via een tweede participatieronde met partijen en organisaties nader te bespreken (zie ook onder vervolgprocedure en communicatie). Kunt u zich in dit procesvoorstel vinden?

Bestaand actueel beleid

De afgelopen jaren zijn voor diverse beleidsterreinen nieuwe beleidsplannen vastgesteld. Een deel daarvan is verouderd en een ander deel is recent vastgesteld en nog actueel. Te denken valt aan de Beleidsnota bewegen en leefstijl, de Duurzaamheidsvisie, het Woonplan en de Koersnota Economische Zaken. Het is niet de bedoeling om de discussies die bij deze beleidsplannen gevoerd zijn opnieuw te voeren. We bekijken welke beleidsplannen naast de omgevingsvisie "overeind" kunnen blijven en welke beleidsplannen door de omgevingsvisie vervangen kunnen worden. En waar mogelijk vullen of scherpen we de actuele beleidsplannen op bepaalde vlakken aan.

Trends en ontwikkelingen

Het koersdocument is gebaseerd op de vier thema's, die blijken de participatie door onze

samenleving belangrijk worden gevonden. Het document beschrijft allereerst kort de identiteit van Midden-Drenthe. Vervolgens beschrijft het document de opgaven, ontwikkelingen en vraagstukken die in de (concept)omgevingsvisie nader uitgewerkt moeten worden. Hierbij is gekeken naar de trends en ontwikkelingen die door onderzoeksbureau Platform 31 voor Midden-Drenthe in kaart zijn gebracht. Ook is kennis genomen van de provinciale en nationale (concept)omgevingsvisie.

In het kort zien we de volgende ontwikkelingen:

Demografisch:

- sterke vergrijzing en ontgroening
- verdubbeling aantal 80-plussers

Economisch:

- krimp van beroepsbevolking
- kansen in de horeca en de zorg- en toeristische sector
- niet genoeg mensen om banen in te vullen

Sociaal:

- toenemende zorgvraag van ouderen

Wonen en ruimtelijke ontwikkeling:

- verandering in soort huishoudens (toename eenpersoonshuishoudens)
- hogere eisen aan kwaliteit van woon- en leefomgeving
- meer vraag gestuurd ontwikkelen en transformeren van bestaande woningvoorraad

Duurzaamheid:

- transitie naar duurzame energie
- transitie naar circulaire economie

Thema's

Groen

Het Midden-Drentse landschap en in het bijzonder de Natura 2000-gebieden met de daarbij behorende rust wordt door onze inwoners erg gewaardeerd. Het draagt sterk bij aan de kwaliteit van wonen en recreëren. Het beeld van rust en ruimte is van grote invloed op de manier waarop inwoners naar de kwaliteiten van Midden-Drenthe kijken. Het spreekt daarom voor zich dat natuur en landschap thema's zijn die terug moeten komen in de omgevingsvisie.

Gezond

Gezondheid is één van de pijlers van de Omgevingswet. Het is ook een sterk verbindend thema. Gezondheid heeft zowel fysieke elementen, zoals een beweegvriendelijke omgeving, als sociale elementen, bijvoorbeeld de relatie met inkomen. Het bevorderen van een gezonde leefomgeving staat centraal bij dit thema.

Leefbaar

Leefbaarheid is een containerbegrip waar veel onderwerpen onder vallen. Te denken valt aan prettige woonomgeving, bereikbaarheid, voorzieningen, culturele activiteiten en werkgelegenheid. De leefbaarheid is in essentie terug te voeren op het begrip naoberkracht. Dit is vooral ook een sociaal aspect. Meer fysieke kenmerken zijn goede voorzieningen en goede bereikbaarheid (ligging/mobiliteit).

Duurzaam

Energietransitie en klimaatverandering zijn urgente onderwerpen. De invulling aan de opgaves bestaat uit het besparen van energie en het duurzaam opwekken van warmte en elektriciteit. De ambities en doelstellingen voor duurzaamheid zijn opgenomen in de Duurzaamheidsvisie Midden-

Drenthe. Deze worden meegenomen in de omgevingsvisie.

Conflicterende belangen en ruimtelijke ontwikkelingen

Veel ontwikkelingen vragen in de komende jaren meer ruimte, zowel bovengronds als ondergronds. Daarbij kunnen ontwikkelingen de omgevingskwaliteit onder druk zetten, omdat ze ten koste gaan van bijvoorbeeld de leefbaarheid, de landschappelijke kwaliteit of de gezondheid.

Een aantal conflicterende belangen en ruimtelijke ontwikkelingen die op dit moment in ieder geval geconstateerd worden zijn:

- Het versterken van hoofdkernen versus draagvlak voor voorzieningen in de kleine kernen;
- Ruimte voor economische dynamiek versus rust en gezondheid;
- Intensivering van de landbouw versus biodiversiteit;
- Nieuwbouwwoningen versus krimp en het behouden van kwaliteit van de bestaande voorraad;
- Nieuwe economische activiteiten versus aanwezige omgevingskwaliteiten

Deze (en andere) dilemma's vragen om een vervolgesprek met onze inwoners, bedrijven en (belangen)-organisaties, met de bedoeling om tot oplossingsrichtingen voor de omgevingsvisie te komen.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

Risico's

Er zijn geen risico's verbonden aan dit voorstel.

Financiële gevolgen

Er zijn geen financiële gevolgen.

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Duurzaamheid

In het Koersdocument (en straks in de omgevingsvisie) is duurzaamheid een van de hoofdthema's. Er is een relatie gelegd met de in ontwikkeling zijnde duurzaamheidsvisie.

Publicatieniveau

Het voorstel is openbaar.

Overig

Niet van toepassing.

Vervolgprocedure/communicatie

In het eerste deel van 2019 is informatie opgehaald. Deze input is verwoord in het participatiedocument en is vervolgens vertaald naar het koersdocument. Een aantal dilemma's moeten voor het uit kunnen werken van de omgevingsvisie nog nader besproken worden met onze inwoners, bedrijven en (belangen)organisaties. Dat hoeft niet in dezelfde omvang als de eerste participatieronde, maar kan gericht met specifieke doelgroepen plaatsvinden.

Het vervolgproces ziet er dan als volgt uit:

- afstemming koersdocument met inwoners, bedrijven en (belangen)organisaties (tweede participatieronde);
- bestuurlijke keuzes (mede) op basis van input die ontvangen is over het koersdocument
- concept-omgevingsvisie;
- terinzagelegging met mogelijkheid tot zienswijzen;
- definitieve vaststelling door de gemeenteraad.

Het is ook een optie om de tweede participatieronde over te slaan en zonder nadere bespreking met inwoners, bedrijven en (belangen)organisaties de concept-omgevingsvisie uit te werken. Dat sluit echter niet aan bij de wijze waarop het proces tot nu toe is vormgegeven: samen nadenken over de toekomst van Midden-Drenthe. Zoals in het coalitieakkoord staat verwoord bouwen we samen aan onze samenleving. Gelet hierop spreekt het voor zich dat de inhoud nader besproken wordt met onze inwoners, bedrijven en (belangen)organisaties. De concept-omgevingsvisie kan daarmee met de nadere input vanuit de samenleving weloverwogen uitgewerkt worden.

Bijlagen

Het voorstel bevat de volgende bijlagen:

- Koersdocument omgevingsvisie Midden-Drenthe
- Participatiedocument omgevingsvisie Midden-Drenthe